

(המשך מעמוד 53)

היה לנו חופש, לילדים. היינו רצינים יחסית בשדות. הייתי ילדה שובבה, שיחקתי ג'וליס עם הבנים. אכלנו מעט, ובצימוץ, רק אורז, מרק, ביצים וחילבה. היתה גאוה. הורי אף פעם לא ביקשו תמיכה.

יונים צחורות על טנקים

פרט לעשיית כוכות, פריחייב ופיסילי חימר, מרכה שושנה לצייר. היא התחילה בכך לפני עשר שנים, אחרי שהגתה הטובה, ציירת אמריקאית החייה נארץ, הראתה לה ציור של זוג תימנים מתחת לחופה, כשהאשה מכסה את פניה ביריעה. כשהאשה הסבירה לה שתימנים אינם מכסות את פניהן, וציירה לה פנים ללא רעלה. הציירת התרשמה, נתנה לה

לא-מטונן. הרבה ירקות ופירות. על השולחן. עוגות אין בבית. ארוחת-בוקר היא לא אוכלת, שותה רק קפה עם חלב. בארוחת-הצהריים היא לא משתוללת: לחטיפים בין הארוחות היא אינה זקוקה. אנשים עצבניים חוטפים אוכל כל הזמן, היא אומרת, בניסיון לפרק את המתח בלעיסה. אני עסוקה כל הזמן בדברים אחרים.

אני גורעת מעצמי מתחים בעזרת חוכמת-החיים שלי. אני לימד אותי איך להבליג, להתגבר על דברים ששליים, לא לקחת יותר מדי ללב. הוא היה אומר: אלוהים ברא שתי אוזניים — אחת לשמוע, אחת לדורוק, היו לה תקופות, שבהן היתה צלגלה יותר. באחרונה רתה. אבל להתאמץ כיוון מיוחד, היא אומרת. אילו הייתי מתאמצת, הייתי משיימה.

דמארי ובובות מעשהידידה אשת-איש, אמא. אשת-בית

בדים וצבעים, והורתה לה לשבת ולצייר. דמארי התחילה את הקאריירה החדשה שלה בעזרת ציורי טנקים — זה היה אחרי מלחמת-יום-הכיפורים — יונים צחורות על הטנקים, עז עריבה, והיא עצמה עומרת באמצע המידבר ומופיעה לפני חיילים. למחרת מכרה הידידה חמש תמונות, וזה עודד את שושנה להמשיך. הבינה שקונים את עבודתיה לא בגלל שמה, אלא מפני שיש בהן משהו. מאז היו לה ארבע תערוכות. כל התמונות נמכרו, פרט לתערוכה האחרונה, שם חלק לא נמכר, בגלל המצב הכלכלי.

היא נראית מצויין. כאשר שואלים אותה מה היא עושה כדי לשמור על צורה חלק כל-כך, היא עונה: רוחצת במים וסבון. התגובה היא, כדור-כדור: „אוי, הרי זה אסור לפנינו! ושושנה עונה: טוב, את רואה איך אני נראית, לקוסמטיקאית היא לא הולכת, וגם לא טורחת לשמן את פניה בקרמליקה או במסכת-פנים. היא מסתפקת רק בקרם-לחות, מדי פעם.

כאשר שואלים אותה על יחסה לניחוחות מתיחת-פנים, היא אומרת: „ניחוח? בשביל מה? איפה? אפילו כשאני צוחקת אין לי קמטים. בעוד עשר שנים? איהם אותו דבר. מישונוב — מוצא נשים שישוכות כל היום ליד הראי ומחטטות בפנים, מוצאות, תוך כדי החיטוט הן נעשות מודאגות, ומהדרגה מקבלות קמטים... הפנים זקוקות להרכה אוויר, ואסור לחשוף אותן לשמש, בעבר עשיית זאת, אבל כעת אני לא מרגישה טוב כשמש. אני לא הולכת לים או לכריכה. לא יודעת לשחות. אז בשביל מה ללכת — להציג את עצמי?”

למראה הפנים, היא מוסיפה, גורם חשוב הוא האוכל. אפשר לקבל פיצעונים משוקולד או מאוכל חריף ומטונן, היא אינה מחזיקה כריף חמאה, שמנת וכדומה, ומבשלת

כאדם רגיל. לפעמים, אחרי מופע, כאשר צופים נרגשים נגשים אליה, או כאשר מחמיאים לה בטלפון אחרי הופעה בטלוויזיה, היא מתרגשת מזה. „באמת, היא חושבת, אני עד כדי כך מרגשת? מהופעה להופעה היא שוכחת מה היא מסוגלת לגרום לאנשים. אני לא מקבלת זאת כמוכרן מאליו, היא אומרת, אני מצניעה את זה, וכאשר זה בא, אני כמו ילדה נאיבית, והתחושה היא טובה ונעימה.” יש לה הרבה ידידים, אבל לא מודמן לה להיפגש עימם לעיתים קרובות. בבתי-קפה איםפר לראות אותה. לגביה זה כיבודיזמן. חבריה הקרובים אינם דווקא מקרב האמנים, כי אלה, לדבריה, תמיד במתח ובריצינות. יש לה שתי חברות קרובות: גלוריה, הציירת, ועוד אחת, המתגוררת בארצות-הברית. חברות בשבילה זו עזרה במילה טובה ומתן תחושה שתמיד יש מישונו לצידך, הרואג ועוזר.

מעולם לא נתקלה בסיפור-רכילות עליה בעיתון. „אף פעם לא נתתי סיבה לכתוב עלי, אומרת שושנה, והחץ הנושא ולא מתעניינת בו. העיתונאים יודעים להעריך זאת. רכילות, לדעתה, מורידה מערכו של האמן, את הדברים הפרטיים אני שומרת לעצמי. בבית אני לאימן, אלא אשת-בית, אשת-איש ואמא.”

אמא הנותנת חופש לבת

בתה היחידה, נאוה, עוסקת בציור. הבת, שירשה את יופיה של אמא, היא נערה שקטה וצנועה, המתחלחלת לרעיון שתצלום שלה, או כמה מילים עליה, יופיעו בעיתון. „אני מצטערת שאין לי עוד ילדים, אומרת שושנה, זה קרה, כיוון שבמרבית שנותיי נדרתי בעולם, וזה לא היה מצב אידיאלי כדי ללדת ילדים. מנסיון, אני ממליצה לכל זמרת שלא תהסס ולא תחכה, אם יש לה אפשרות — שתלד. אם הקאריירה שלה טובה, שום דבר לא יכרח לה. אינו מין אמא היא? לדבריה, „אמא, שידועת לתת חופש לבת, נהנת לה להתכנסט ולא מתערבת יותר מדי בענייניה.”

דמארי מופיעה מדי פעם, אבל לא מקבלת כל הצעה. רק אם האירוע חשוב מספיק בעיניה, או מכובד מספיק, אמנתה לקר לה, ולעולם לא תעשה משהו על למען הילדה.

„קרה כבר, היא מספרת, שילדים בגיל בר-מיצוה אמרו שהחלום שלהם הוא שאבוא ואשיר כחגיגה שלהם. רצו לתת לי כל כוחם שארצה, אבל סירבתי. אני לא יכולה להרוס את הקאריירה שלי בשביל ילד או שניים.”

היא מתעניינת מאוד בפוליטיקה, מעורה במה שקורה, אבל כאמנית אינה משתתפת בשום מופע ופועת הקשור למפלגה כלשהי. היא מפדיה להצביע — לא אומרת למי ומרגישה שכאמנית היא שייכת לכל עמיישראל. „אני לא רוצה להיות ג'ון באון, היא אומרת, את המסר שלי אני מעבירה בשירה.”

כעת, כאשר כמחשבותיה ובריגוריה תיה היא פנויה יותר, היא מחפשת את השלווה הנפשית. הנגית מהפרטים הקטנים בחיים, מהאור שבחושך ומהעצבים שחממתי הפים שלה, במרפסת ובחוריה-המדורגות, ליד דלת דירתה, אולי לא כדאי לכתוב על העצבים בחושך, היא אומרת, עוד יבואו ויקחו לי אותם.

שלמה בושמי, הממשיך עד היום לעבוד כענייני אמרגנות, כפי שהוא מכנה את עיסוקו, הגיע הביתה רק עם תום הפגישתו. על השאלה — איך זה להיות נישוי ולשושנה דמארי, היא מחייך. נראה נהנה מעצם הרעיון. „קשה לי לענות, הוא אומר, בשבילי היא קודם כל אשה. אשה שיש בה כל מה שגבר מחפש באשה. הכל. מה עוד אפשר לבקש? יש לה כל המעלות היפות, ואני לא תסם מחמיא לה, אלא מרבה בכנות. קשה לי בכלל לתאר שיש בעולם עוד אשה כזאת.”

נעמו רזן

במדינה

מישפט

תרגיל מראה-העיניים

הנאשם זוהה במקריה

בית-המישפט שיחרר אותו

מכיוון ששוכנע

כי שערר מלא

אנשים רבים גאים בעטרת שערם המתנופפת, אבל יעקב סגב חייב לשעררו השופע את שיחרורו ממעצר. בדצמבר 1983 ערכה המישטרה מצור אחרי סוחרים-סימנים ביבנה. שוטר סמוי שנשלח לשכונה לקבות סימנים בשעת ערב הגיע השוטר, יחד עם אדם נוסף, לבית-קפה במרכז יבנה, ומישהו קרא ל„יעקב”. השוטר מסר לו סכום של 3000 שקל וביקש ממנו חשיש. „יעקב” ספר את הכסף, נכנס לקפה, חזר וביקש מהשוטר עוד 500 שקל, אז יצא אדם אחר מבית-הקפה ומסר לשוטר חשיש במשקל של 133 גרם. השוטר הסמוי וחברו חזרו עוד כאותו ערב לתחנת-המישטרה וכתבו דו"ח על הקניה שערכו ביבנה. הם תיארו את „יעקב” ככחור בן 24 כערך, בעל שיער שחור ונוטה להקריח.

לקום ולהראות. כחמישה חודשים אחרי המיקרה נחשף השוטר הסמוי ורק אז נערכו כל המעצרים, ויעקב סגב נעצר, בעיקבות הרוח מחודש דצמבר, במיסרד-יהודי שנערך, וזיה אותו אחד משני השוטרים, שקנו את החשיש. התביעה הגישה נגד סגב כתבי-אישום על מכירת סם, וביקשה את מעצרו עד תום ההליכים. בפיו של הסניגור, אלי כהן, היו כמה טענות, אך את טענתו העיקרית שמר לסוף, כאשר סיים את דבריו, ביקש מיעקב סגב לקום על רגליו ולהראות לשופט את שיער-ראשו. השופט הציץ ונפגע. הוא שיחרר את סגב וכתב: „אם נצרך ליתר הדברים את הספק המתעורר כאשר לתיאורו של הנאשם כנוטה להקריח... הרי מישקל רב להן בשאלת מעצרו עד תום ההליכים.”

התביעה עירערה על השיחרור ובבית-המישפט המחוזי חזר הסניגור על תרגיל מראה-העיניים. גם כאן ביקש מסגב לקום על רגליו ולהושיט את בלוטתו לעבר השופט. התרגיל פעל גם כאן. „המשיב נמצא בפניו, והתיאור שלו אינו דומה בדיוק לזה שמסרו הסוכנים המישטריים. הבולט הוא עניין הקרחת. המשיב אינו שחור להקריח, ושעריו שחור ומטופח.” בעזרת השיער והסניגור יצא סגב שוב מבית-המעצר.

גניבה בתוס'לב

בית-המישפט זיכה

נאשמת שלקחה כסף

מכיוון שחשבה שזה

הכסף שנגנב מארנקה

כוכבה עדי היתה מוועזעת. כאשר חזרה מן החצר לתוך גן-הילדים שבו היא עובדת, מצאה את ארנק פתוח, וסכום של 400 שקל היה חסר בו. היא שיחזרה את מאורעות אותו יום, והיתה בטוחה, כי היא יודעת מי גנב את כספה. רקות ספורות לפני שגילתה את הגניבה, היו בתוך הגן רק אם אחת וילדתה. האם סיפרה כי הילדה עשתה במיכנסים, ולכן נכנסה איתה אל תוך הגן כדי לנקותה. מלבד האם ובתה לא היה איש בגן.

כוכבה, שהיא עוזרת לגנת, מיהרה לגנות וסיפרה לה את כל הסיפור. היא ביקשה ממנה שתתלווה אליה ויחד ילכו לביתה של האם ויקחו את הכסף בחזרה. „**שהבן שלך יודרס!**” אחרי שיכנעו, הסכימה הגנת, יפית אורן, לבוא עם כוכבה לבית האשה. כוכבה ביקשה לראות את ארנקה של האם, ושלתה מתוכו שטרות בסך 400 שקל. היא לקחה את הכסף ואמרה: „הו שלי, ומה שנשאר זה שלך...” והיא החזירה את הארנק לאם. כוכבה העידה כי „פלורה (האם)

הוציאה את שטרות הכסף מארנקה, חילקה אותם לשני חלקים, ביד אחת החזיקה 400 שקל וביד שניה 300 שקל. היא הושיטה לי את הסכום של 400 וקיללה, היא אמרה: קחי אותם, אם זה שלך, ושהבן שלך יודרס.” אמרתי לה: „אני משוכנעת שהכסף שלי, אבל אם את מאמינה שזה שלך, לכי למישטרה ואם הם יקבעו שזה שלך, אני אחזיר לך את הכסף.” האם אמנם הלכה לשטרטה והתלוננה כי כוכבה גנבה את כספה. הסניגורית, ליאורה פרנקל, כפרה באשמת הגניבה של כוכבה. היא טענה כי מאחר שהנאשמת לקחה את הכסף מתוך ביטחון מלא שזה כספה, ומכיוון שעשתה זאת בתום-י לב, לא עברה עבירת גניבה, ועל כן היא זכאית. השופט הרי פס קיבל את גישת הסניגוריה. „משפעלה תוך אמונה כנה — אף אם מוטעית — כי הכסף, כספה היא, אין להאשימה כגניבה...” עזרתה-הגנת זוכתה מכל אשמה.

ררכיחיים

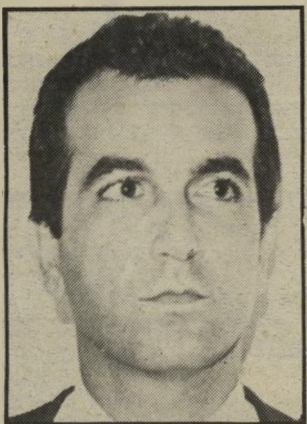
פתיחת השער

ביצד נישאים

קיבוצים והצעה

של שכנות טובה

אחרי ארוחת הערב החגיגית עולה הרב מדימונה על המיגרש, ילדות הקיבוץ פותחות בריקוד לצלילי

סניגור כהן

להושיט את הבלורית

המילים המתאימות לאירוע, פיתחו את השערך וקיבוץ שדה-בוקר עודד עוד חופה אחת.

כך דיווח מוסף הקיבוצים של היומון על המשמור. לאחרונה, על נוהגי טיקסי הנישואין בקיבוצים, כמובן שלכל קיבוץ יש ייחוד משלו: בפלמחים, למשל, נערכות החופות על ראש מצוק, הפונה לים התיכון. בהמעפיל, לעומת זאת, מובא הווג הטרי לחופה על גבי עגלת-הובלה חקלאית.

יש הרבה בנות. כל קיבוץ ושיטתו. יש המקפידים להגביל את מיספר האורחים (בדרך כלל, עד 260 איש) ויש הנוהגים ייחוד במתנות. ביסעור שבגליל המערבי הווג האחרון שנישא מעניק שי לוגו הטרי. בגבעת השלושה, לעומת זאת, מקפיד הקיבוץ על מה שכתוב — בטות, ומוסר לכל זוג טרי את ספר שיר השירים. לא שאלה האפשרויות היחידות לעריכת נישואין לחברי קיבוצים. כאותו גליון מובא גם סיפור-יוכרן של יושו ממעברות, שנהג להוביל, לפני שנים רבות, אנשים כושאית המשק ממחצבה בטויל'כרם השכנה.

ימים מיספר לפני הקרב ההיסטורי על אל-עלמיין (נובמבר 1942), שבו גברו הבריטים על הגרמנים שאימו על ליבה מעציק שי לוגו הטרי. בגבעת בשערי ארץ-ישראל, בא בעל המחצבה ליושו בהצעה מקורית: „מחר יבוא הילטר ויהרוג את כל היהודים. תעזוב את המישפחה שלך, תהיה בן שלי ותחתן מחדש. יש לי הרבה בנות!”